

Fødevarerministeriet
Departementet

Bidrag til besvarelse af MPU-spørgsmål 123 og 124 angående indsats omkring "Vildtvenlige høstmetoder"

Fakultetssekretariatet

Susanne Elmholt

Koordinator for
myndighedsrådgivning

Dato: 05. november 2010

Direkte tlf.: 8999 1858
E-mail:
Susanne.Elmholt@agrsci.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103

Side 1/3

I mail af 27/10 har Fødevarerministeriets (FVM) departement bedt Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) om bidrag til besvarelse af spørgsmål 123 og spørgsmål 124 fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg (MPU). Bidragene skal tage udgangspunkt i det notat, DJF fremsendte til FVM den 8/10 vedrørende vildtvenlige høstmetoder.

Svaret herunder er udarbejdet af institutleder Morten Dam Rasmussen og forskningsleder Ole Green, begge Institut for Biosystemteknologi.

Med venlig hilsen

Susanne Elmholt
Koordinator for DJF's myndighedsrådgivning

Spørgsmål 123

Vil fødevareministeren her efter høsten redegøre for, hvilke projekter der er igangsat under initiativet "Vildt Venlige Høstmetoder", der skal sikre, at rådyr, harer m.v. ikke dør i forbindelse med høsten?

DJF svar:

Der findes ingen kommercielle løsninger, som fungerer med de store høstmaskiner. Enkelte tiltag benyttes dog i ringe udstrækning. Disse tiltag går på, hvorledes der køres på marken, således at dyrene skræmmes ud af marken, ved at høsten startes fra midten af marken, og derefter arbejdes der ud mod kanterne. Dette sker dog på bekostning af kapaciteten (pga. begrænsede muligheder for optimal planlægning og optimal udnyttelse af arbejdsbredde) og benyttes derfor sjældent.

Trykkende vildt i arbejdszonen i en afgrøde kan detekteres med termiske kameraer og kan anvendes i sammenhæng med en alarmanordning, som enten giver en advarsel til chaufføren eller direkte går ind og stopper maskinen. Vegetationen og dens tæthed har naturligvis betydelig indflydelse på detektionsraten. Udenlandske undersøgelser viser, at 82-87 % af hjortene blev fundet i løvskovsbevoksning, hvorimod 100 % af dyrene blev fundet på åbne enge og marker, mens kun 30-60 % af dyrene blev fundet i nåletræsbevoksning[1]. Der var ingen mærkbar forskel på opdagelsen af stående versus liggende dyr, sådan som det findes i andre studier. I et specifikt casestudie med hvid-halede rådyr blev der desuden udført en undersøgelse for at sammenligne antallet af rådyr opdaget af jordpersonalet med antallet af rådyr fundet fra luften med termisk opmåling. Resultaterne af denne undersøgelse viste, at 88,2 % af dyrene blev fundet af jordpersonalet, hvorimod 100 % af dyrene blev fundet fra luften med termisk opmåling.

DJF arbejder pt. på definitionen af krav til kamerasystemets følsomhed, som afhænger af behovet. Hvis temperaturforskellen mellem mål og den termiske baggrund er lille, er det vanskeligt at sikre et robust detektionssystem, fordi den gennemsnitlige varmfølsomhed af de fleste ikke-kølede kameraer er omkring 0,1 °C. Dette bliver da særligt problematisk i de varme forårs- og sommermåneder, samt når plantedækket er kraftigt.

DJF har endvidere arbejdet med metoder til genkendelse af lyde fra vildt (lokkekald, fare, "konversation") med henblik på at bruge denne viden til at skræmme eller lokke vildtet væk fra bestemte områder. Der er en videnskabelig publikation under udarbejdelse på dette område.

Spørgsmål 124

Vil fødevareministeren redegøre for den videre vej frem til at sikre vildtvendelige høstmetoder, herunder hvilken forskning og udvikling der er behov for fremadrettet, og hvordan det sikres, at den fremtidige indsats rent faktisk sættes i værk?

Ved Aarhus Universitet, Institut for Biosystemteknologi, er gennem de seneste par år opbygget ekspertise inden for intelligent ruteplanlægning, og der vil kunne udvikles et modul, som tager særlige hensyn i vildtfølsomme områder. Dette skal baseres på et grundigt kendskab til vildtets levevis og adfærdsmønstre, og det vil være relevant at inddrage forskningsarbejde inden for vildtbiologi.

Det er afgørende for udviklingen af succesrige systemer, at der er tæt kontakt til maskinproducenter, som ønsker at indgå i større satsninger med henblik på at udvikle systemer, der kan bidrage til mere vildtvendelige høstmetoder. Der bør således etableres et samarbejde, der baserer sig på den teknologiske platform, som Institut for Biosystemteknologi har opbygget med henblik på at udvikle og dokumentere tekniske løsninger. Samarbejdet bør foruden Institut for Biosystemteknologi også inkludere AU's ekspertise inden for vildtøkologi, bl.a. ved DMU, samt relevante firmaer.

DMU, biologer ved AU og DJF planlægger at søge midler til et fælles udviklingsprojekt, idet det vurderes at ligge inden for rammerne af Grønt Udviklings- og DemonstrationsProgram, der bla. uddeler midler til forsknings- og udviklingsprojekter, som bidrager til bæredygtig fødevareproduktion.

Et projekt vil således udnytte de synergier, der ligger i at kombinere DJF's teknologiske platform med AU's ekspertise inden for vildtøkologi.